

КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ МАЙНОВИХ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	Д Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	Д8 Право
Освітня програма	Інформаційне право та право інтелектуальної власності
Статус дисципліни	Нормативний освітній компонент/цикл професійної підготовки
Форма навчання	заочна
Рік підготовки, семестр	1 (5) курс
Обсяг дисципліни	4 кредити ЄКТС/120 годин 12 год. – лекції, 8 год. - практичні
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік / МКР
Розклад занять	schedule.kpi.ua
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	<u>Лектор:</u> кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, судовий експерт у сфері інтелектуальної власності Кісіль Наталія Валеріївна e-mail: kisil_n@ukr.net <u>Практичні / Семінарські:</u> кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, судовий експерт у сфері інтелектуальної власності Кісіль Наталія Валеріївна e-mail: kisil_n@ukr.net
Розміщення курсу	Посилання на дистанційний ресурс Google classroom: URL: https://classroom.google.com/c/Nzc1NDMwMzY2MTU5?cjc=o4acp5fm інформація через телеграм-групу.

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів цілісної системи знань основних принципів, особливостей правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності та комерціалізації майнових прав. Опановуючи курс «Комерціалізація майнових прав інтелектуальної власності» студент отримає знання про сутність і зміст комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності, правові форми комерціалізації, способи використання об'єктів права інтелектуальної власності та особливості управління правами. Засвоєні

студентами знання та набуті під час вивчення даної дисципліни навички дозволять з'ясовувати зміст норм законодавства у сфері інтелектуальної власності, правильно тлумачити їхній зміст та застосовувати для вирішення конкретних питань у процесі роботи: здійснювати правовий аналіз виникнення правової охорони на об'єкти інтелектуальної власності, форм, порядку та способів захисту прав на ці об'єкти; ідентифікувати порушення прав інтелектуальної власності, визначати адекватні та ефективні способи захисту прав інтелектуальної власності, складати документи юридичного характеру з метою набуття та передачі прав інтелектуальної власності, аналізувати судову практику у спорах щодо порушення прав інтелектуальної власності та визначати оптимальні шляхи комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності.

Метою освітнього компонента є формування здатності розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Предмет навчальної дисципліни – законодавчі, правозастосовчі, доктринальні положення щодо комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності.

Відповідність результатів навчання компетентностям відповідно Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності (soft skills):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК04. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК09. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК02. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК03. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК04. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК16. Здатність системно аналізувати ефективність законодавства з охорони прав інтелектуальної власності, орієнтуватись в особливостях охорони цих прав у цифровому суспільстві, розуміти стратегічні напрями інтелектуальної власності в контексті європейської інтеграції.

Програмні результати навчання.

ПРН03. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН06. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН08. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН18. Використовувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології щодо реалізації та охорони прав громадян на інтелектуальну власність, доступ до послуг, інформації та знань в сучасному інформаційному суспільстві

ПРН19. Мати навички розв'язання спорів у сфері права інтелектуальної власності на різних стадіях правозастосування.

Основні завдання навчальної дисципліни

Після засвоєння навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

1. Знання:

- знання та розуміння сутності комерціалізації прав інтелектуальної власності, способів і правових форм комерціалізації, умов надання правової охорони об'єктам інтелектуальної власності, особливостей управління об'єктами права інтелектуальної власності на різних етапах їх життєвого циклу, способів використання об'єктів права інтелектуальної власності та механізмів захисту прав;
- знання та розуміння особливостей комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності;

2. Уміння:

- використовувати на практиці знання щодо особливостей комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності на різних етапах життєвого циклу об'єктів інтелектуальної власності, зокрема при їх створенні, отриманні правової охорони та їх використанні;
- визначати адекватні та ефективні способи захисту об'єктів права інтелектуальної власності, складати документи юридичного характеру з метою набуття та передачі прав інтелектуальної власності, визначати оптимальні шляхи врегулювання спорів щодо порушення інтелектуальної власності.

3. Комунікація:

здатність надавати консультації з питань набуття правової охорони, захисту та комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності, оцінювати потреби у належній охороні творчих продуктів з метою формулювання та пропонування відповідних рішень; здатність враховувати інтереси учасників відносин і пропонувати збалансовані підходи до їх регулювання.

4. Автономність та відповідальність:

продемонструвати розуміння особистої відповідальності за професійні рішення чи надані пропозиції/рекомендації, складені документи, які можуть впливати на діяльність господарюючих суб'єктів та ефективність комерціалізації прав інтелектуальної власності.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для успішного засвоєння навчальної дисципліни бажаними є знання основ права інтелектуальної власності, які набуваються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти в процесі вивчення ОК «Цивільне право», ОК «Право інтелектуальної власності» та разом із дисципліною «Практика вирішення спорів у сфері права інтелектуальної власності».

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Правовідносини у сфері інтелектуальної власності.

- Тема 2.** Загальна характеристика комерціалізації прав інтелектуальної власності.
- Тема 3.** Особливості набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності та їх використання.
- Тема 4.** Використання об'єктів інтелектуальної власності у господарській діяльності.
- Тема 5.** Управління правами інтелектуальної власності в процесі їх комерціалізації.
- Тема 6.** Правові форми комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності (загальні положення).
- Тема 7.** Види правових форм комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності.
- Тема 8.** Формування та оцінка портфелю інтелектуальної власності господарюючого суб'єкта.
- Тема 9.** Захист прав інтелектуальної власності в процесі їх комерціалізації.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Коваль І.Ф. Комерціалізація прав інтелектуальної власності. К.: Юрінком Інтер, 2018. 272 с.
2. Мироненко Н.М. Договірні форми реалізації прав інтелектуальної власності на комерційні позначення. К.: Інтервервіс, 2017. 230 с. (бібліотека Університету).
3. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. О.І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 539 с. (бібліотека Університету);
4. Інтелектуальна власність та патентознавство [Електронний ресурс] : підручник для студ., які навчаються за програмами підготовки магістрів / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко, М. В. Дубняк, Н. Д. Когут, О. В. Литвин, А. С. Ромашко, П. М. Цибульов, О. Я. Юрчишин ; КПП ім. Ігоря Сікорського ; за ред. П. М. Цибульова, А. С. Ромашко. Електронні текстові дані (1 файл: 6,03 Мбайт). Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 377 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/44252>

Додаткова література

1. ВОИС. Глоссарий терминов по авторскому праву и смежным правам. Published by the World Intellectual Property Organization, 1981. С. 228.
2. Енциклопедія інтелектуальної власності / за ред. проф. П.П. Крайнева. Київ, 2012. 660 с.
3. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2008. URL: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf (дата звернення 01.05.2025).
4. Капіца Ю.М. Охорона авторського права при комерційному розповсюдженні або вільному доступі до електронних наукових видань у мережі Інтернет: вимоги, обмеження, досвід. *Наука України у світовому інформаційному просторі*. № 11, 2015. С. 45–55.
5. Капіца Ю.М., Ступак С.К., Жувака О.В. Авторське право і суміжні права в Європі: монограф. Київ: Логос, 2012. 696 с.
6. Лонг Д., Рей П., Жаров В.О., Шевелева Т.М., Василенко І.Е., Дроб'язко В.С. Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного і національного законодавства та їх правозастосування. Практичний посібник. К.: К.І.С., 2007. 448 с.
7. Основи інтелектуальної власності. К.: Юридичне видавництво «Ін Юре», 1999. 578 с.
8. Яворська О. Управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. №7. С.26-30. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2016/07/5.pdf>. (дата звернення 01.05.2025).
9. Дмитренко В. В. Місце договорів на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт серед договорів у сфері інтелектуальної власності. *Право і суспільство*. 2021. № 4. С. 41-48. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/47526>; URL: http://pravoisusilstvo.org.ua/archive/2021/4_2021/8.pdf. (дата звернення 01.05.2025).
10. Дмитренко В. В. Особливості договору про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. *Підприємництво, господарство і право*. №11. 2020. С. 24-28. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/11/4.pdf>. (дата звернення 01.05.2025).

01.05.2025).

11. Посібник для суддів з інтелектуальної власності /І.М. Бенедисюк та ін. К.: К.І.С., 2018. 424 с. URL: http://www.nsj.gov.ua/files/1541665727IntellProperty_Handbook_.pdf (дата звернення 01.05.2025).

12. Договори щодо розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права. Том 1/ кол. Авторів; за ред. Н.М. Мироненко; К.: НДІ ІВ АПрН України, 2019. 222 с. URL: https://drive.google.com/file/d/14A3KJ3_AOSzKcOCz1cqOGVPu2p3pwcOb/view (дата звернення 01.05.2025).

13. Договори щодо розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права. Том 2/ кол. Авторів; за ред. Н.М. Мироненко; К.: НДІ ІВ АПрН України, 2019. 202 с. URL: https://drive.google.com/file/d/199pIwL6_afmah1mmyRi-Id2waXR0zyUF/view (дата звернення 01.05.2025).

14. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності: збірник типових форм договорів та коментар до них / колектив авторів; за наук. ред. Н. М. Мироненко. Ї. : НДІ ІВ НАПрН України, 2019. 96 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1AKHYElmCT6IWVT1gTgEFtHYYNt_23zS/view (дата звернення 01.05.2025).

15. Зразки договорів у сфері авторського права і суміжних прав. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=ukUA&id=b0200e25-efe4-4e97-97d6-1311db749de3&title> (дата звернення 01.05.2025).

16. Методичні рекомендації з виявлення об'єктів інтелектуальної власності, що виникають в процесі наукової та науково-практичної діяльності наукових закладів охорони здоров'я / Уклад. Дмитришин В.С.; ДНУ «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» ДУС. К., 2020. 67 с. URL: <https://cp-medical.com/downloads/guidelines/guidelines-2022-1.pdf> (дата звернення 01.05.2025).

17. Корнілова І.М., Чорна Н.А. Портфель інтелектуальної власності: методичні аспекти управління / Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. Т. 31 (70). №3. 2020. С. 170-178. URL: https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_3/31_70_3_1/29.pdf (дата звернення 01.05.2025).

Законодавчі, відомчі та інші документи:

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів : прийнята 24 липня 1971 р., із змінами від 02 жовт. 1979. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051#Text (дата звернення 01.05.2025).

2. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року: прийнята 06 верес. 1952, дата набрання чинності для України 17 січн. 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052#Text (дата звернення 01.05.2025).

3. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 р. : набуття чинності для України: 25 груд. 1991 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_134#Text (дата звернення 01.05.2025).

4. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення : вчинено в Римі 26 жовт. 1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_763#Text (дата звернення 01.05.2025).

5. Паризька конвенція про охорону промислової власності : від 20 берез. 1883 р. : набуття чинності для України: 25 грудня 1991 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123#Text (дата звернення 01.05.2025).

6. Страсбургська угода про міжнародну патентну класифікацію (МПК) від 24 берез. 1971 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/999_001#Text (дата звернення 28.08.2023).

7. Цивільний кодекс України : від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення 01.05.2025).

8. Про авторське право і суміжні права : закон України від 01 груд. 2022 р. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text> (дата звернення 01.05.2025).

9. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав : закон України від 15 травня 2018 року № 2415-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19#Text> . (дата звернення 01.05.2025).
10. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3687-12> (дата звернення 01.05.2025).
11. Про охорону прав на промислові зразки: закон України від 15 грудня 1993 р. № 3688- XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12> . (дата звернення 01.05.2025).
12. Про охорону прав на знаки для товарів та послуг: закон України від 15 грудня 1993 р. № 3689-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12> (дата звернення 01.05.2025).
13. Про правову охорону географічних зазначень: закон України від 20.09.2019 № 123-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14/print1218034688041545#Text> ((дата звернення 01.05.2025).
14. Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів: закон України від 5 листопада 1997 р. № 621/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 01.05.2025).
15. Про охорону прав на сорти рослин: закон України від 21 квітня 1993 р. № 3116-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12#Text> (дата звернення 01.05.2025).
16. Про затвердження зразків документів: наказ МОН від 28.12.2004 № 986. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0986290-04> (дата звернення 01.05.2025).
17. Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер: Постанова КМУ від 04.12.2019 р. № 1030. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1030-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення 01.05.2025).
18. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі): наказ Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2001 р. №521. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0644-01#Text> (дата звернення 01.05.2025).
19. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка: наказ Міністерства освіти і науки України від 3 серпня 2001 р. №574. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0716-01#Text> (дата звернення 01.05.2025).
20. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстрів відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака (міжнародного знака) для товарів і послуг: наказ Міністерства освіти і науки України від 3 серпня 2001 р. №576. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0718%2D01&p=1111410261307734#Text> (дата звернення 01.05.2025).
21. Про затвердження Інструкції про реєстрацію договору про передачу майнового права на сорт і договору про передачу права на використання сорту: наказ Міністерства аграрної політики України від 21 липня 2003 р. №244. Дата державної реєстрації: 8 серпня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0698-03#Text> (дата звернення 01.05.2025).
22. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності: постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 17 жовтня 2012 р. № 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12#Text> (дата звернення 01.05.2025).
23. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права авторства на твір : постанова Кабміну від 27 груд. 2001 р. № 1756. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF#Text> (дата звернення 01.05.2025).
24. Правила складання і подання заявки на промисловий зразок та проведення експертизи заявки на промисловий зразок і міжнародної реєстрації промислового зразка : Наказ Міністерства економіки України від 07 березня 2024 року № 6237. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0547-24#Text> (дата звернення 03.05.2025).
25. Порядок складання, подання та розгляду заявки на сорт : Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 31 серпня 2023 року № 1609. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1735-23#Text> (дата звернення 03.05.2025).

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Web-site Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=bb27fb37-4305-4686-9ea0-995d1c10f028&tag=DerzhavnaSluzhbaIntelektualnoiVlasnosti>
2. Web-site Державної системи правової охорони інтелектуальної власності. URL: <https://ukrpatent.org>
3. Web-site Державної організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав». URL: <https://uacrr.org/>
4. Web-site Всесвітньої організації інтелектуальної власності. URL: <https://www.wipo.int/portal/en/index.html>
5. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>
6. Спеціальна інформаційна система УКРНОІВІ. URL: <https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/simple/>
7. База даних торговельних марок WIPO. URL: <https://branddb.wipo.int/en/quicksearch?sort=score%20desc&rows=30&asStructure=%7B%22boolean%22:%22AND%22,%22bricks%22:%5B%5D%7D&=1710512907295>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Основними методами навчання є поєднання лекційних, семінарських (практичних) занять та індивідуально-консультативної роботи у різних формах (запитально-відповідальній, обговорення конкретних ситуацій, підготовлених документів тощо) і самостійної роботи студентів у формі виконання тестових завдань, вирішення конкретних правових ситуацій, підготовка проектів документів юридичного змісту (договорів, заяв на реєстрацію авторського права тощо), обговорення та захист індивідуальних робіт практичного спрямування.

Рівень навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни безпосередньо залежить від застосування сучасних навчальних технологій, з яких обов'язковими є: проблемні лекції, міні-лекції, лекції-дискусії, лекції-діалоги, візуальні лекції, лекції-прес-конференції; семінарські заняття – дискусії, аудиторні конференції, семінари – вирішення проблемних питань, семінари – «мозкові атаки», «потоки ідей», «рольові ігри» тощо.

Проведення лекційних занять підкоряється принципам: науковості, зв'язку теорії з практикою, логічності, доступності лекційного матеріалу, систематичності його викладення, наочності, ретельного відбору питань, що вносяться в план лекції.

Найбільш поширеними видами лекцій, які сприяють активізації навчального процесу студентів є **проблемні лекції**. Проблемні лекції будуються на обговоренні двох-трьох проблемних питань, які є найбільш суттєвими у даній темі, або викликають найбільше дискусій серед науковців. Увага студентів у такій лекції концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення у загальних навчальних джерелах, а підготовлений з використанням наукових праць, судової та експертної практики. Цей матеріал повинен відображати найсучасніші досягнення правової науки, практики, законодавчої техніки тощо, а також містити відомості історичного та порівняльного характеру. Ефективним буде використання лектором ілюстративного матеріалу, схем, презентацій тощо.

Спосіб ведення лекції передбачає постановку проблемного питання, його аналіз, порівняння існуючих у науці точок зору на проблему, формування певних шляхів її вирішення. Проблемні питання (ситуації) в такій лекції подаються викладачем послідовно та вирішуються у процесі спільної діяльності викладача і студентів, з максимальною самостійністю останніх під спрямовуючим керівництвом викладача. Лектор також ставить перед студентами проблемні питання для самостійного розмірковування, які вони повинні здійснити за схемою (методикою), застосованою під час проведення лекції. Таким чином

стимулюється активне мислення студентів, опрацювання ними наукових джерел у пошуках правильної відповіді.

Лекція-дискусія – це лекція, що заснована на взаємодоповненнях. Такі лекції проводяться за темами, що знаходяться на межі східних галузей знань, або за новими темами, які важко об'єднати в єдине ціле.

Лекція-діалог викладається у формі захисту точок зору різних вчених і практиків. Проблемні питання обумовлюються, як правило, заздалегідь, однак можливі імпровізації.

Візуальна лекція заснована на широкому використанні наочних засобів. Основний навчальний матеріал подається у вигляді схем, графіків, слайдів та інших зображень. Наочність посилює активність мислення та сприяє запам'ятовуванню матеріалу.

5.1. Лекції та практичні заняття

5.1.1. Лекції

№ з/п	Назва теми, перелік основних питань, література	Кількість годин
1	Загальна характеристика комерціалізації прав інтелектуальної власності. – Види об'єктів і суб'єктів інтелектуальної власності. – Міжнародне та національне законодавство про інтелектуальну власність. – Поняття і зміст комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності. – Життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності. – Способи комерціалізації прав інтелектуальної власності. – Вичерпання прав інтелектуальної власності. – Сучасний стан і перспективи розвитку законодавства з метою врегулювання комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [1, 2, 7, 8-11].	2
2	Особливості набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності та їх використання. – Принципи правової охорони. Умови надання охорони об'єктам інтелектуальної власності. – Виникнення прав на об'єкти авторського права. – Виникнення прав на об'єкти суміжних прав. – Набуття прав на знаки для товарів і послуг. – Набуття прав на винаходи та корисні моделі. – Набуття прав на промислові зразки. – Виникнення та набуття права на інші об'єкти права інтелектуальної власності. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [1, 2, 5, 7, 11].	2
3	Використання об'єктів інтелектуальної власності у господарській діяльності. – Поняття і способи використання об'єктів інтелектуальної власності. – Підстави використання об'єктів інтелектуальної власності. – Вільне використання об'єктів інтелектуальної власності без дозволу правовласника. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [7, 11].	2
4	Управління правами інтелектуальної власності в процесі їх комерціалізації. – Поняття та принципи управління інтелектуальною власністю. – Життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності. – Управління об'єктом права інтелектуальної власності на різних	2

	етапах його життєвого циклу. – Управління об’єктом на етапі набуття прав. – Управління об’єктом на етапі використання прав. – Передача та відчуження прав. – Спільні підприємства. Spin-off і Start-up компанії. – Договори у сфері інтелектуальної власності. – Посередники на ринку комерціалізації інтелектуальної власності. Їх роль. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [3, 8-11].	
5	Правові форми комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності (загальні положення). – Поняття, види договорів щодо комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності. – Місце договорів щодо комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності в системі цивільно-правових договорів. – Форма договорів щодо комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності. – Державна реєстрація відчуження майнових прав інтелектуальної власності. – Оцінка майнових прав інтелектуальної власності. – Роялті : поняття, види, облік, особливості оподаткування. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [3, 8-15].	2
6	Формування та оцінка портфелю інтелектуальної власності господарюючого суб’єкта – Оцінка доцільності правової охорони – Стратегії правової охорони результатів досліджень і розробок. – Оцінка портфелю інтелектуальної власності господарюючого суб’єкта. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [2, 11, 16, 17].	2

5.1.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми, перелік основних питань, література	Кількість годин	Форма контролю
1	Тема 2. Загальна характеристика комерціалізації прав інтелектуальної власності. – Поняття і зміст комерціалізації прав на об’єкти інтелектуальної власності. – Життєвий цикл об’єкта права інтелектуальної власності. – Способи комерціалізації прав інтелектуальної власності. – Особливості комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності, які належать декільком особам спільно. – Вичерпання прав інтелектуальної власності. – Сучасний стан і перспективи розвитку законодавства з метою врегулювання комерціалізації прав на об’єкти інтелектуальної власності. – Характеристика ринку комерціалізації інтелектуальної власності. – Основні учасники відносин щодо комерціалізації інтелектуальної власності. – Технологія як об’єкт правової охорони. Склад технології. Поняття трансферу технології. – Стадії життєвого циклу інноваційної продукції.	2	опитування/ практичні завдання

	– Основні етапи передання технології. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [1, 8, 9,10].		
2	Тема 3. Особливості набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності та їх використання. – Принципи правової охорони. Умови надання охорони об'єктам інтелектуальної власності. – Виникнення прав на об'єкти авторського права. – Виникнення прав на об'єкти суміжних прав. – Набуття прав на знаки для товарів і послуг. – Набуття прав на винаходи та корисні моделі. – Набуття прав на промислові зразки. – Виникнення та набуття права на інші об'єкти права інтелектуальної власності. – Правова охорона комерційної таємниці. Забезпечення режиму комерційної таємниці. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [1, 2, 5, 7, 11].	2	опитування / практичні завдання/кейси
3	Тема 4. Використання об'єктів інтелектуальної власності у господарській діяльності. – Поняття і способи використання об'єктів інтелектуальної власності. – Підстави використання об'єктів інтелектуальної власності. – Дії, що визнаються використанням різних об'єктів інтелектуальної власності. – Вільне використання об'єктів інтелектуальної власності без дозволу правовласника. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [7, 11].	2	опитування / практичні завдання
4	Тема 7. Види правових форм комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності. – Ліцензійний договір, його істотні умови. Види ліцензій. Види ліцензійних платежів. – Договір комерційної концесії, його істотні умови. – Договір про відчуження майнових прав інтелектуальної власності. – Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності, його істотні умови. – Правова форма комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності як предмета застави. – Правова форма внесення майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності до спільної діяльності. – Види платежів. – Роялті : поняття, види, облік, особливості оподаткування. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [3, 8-11].	2	практичні завдання / кейси

6. Самостійна робота студента

До самостійної роботи студентів включається підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та судової практики, а також розв'язання кейсів, практичних задач та виконання модульної контрольної роботи.

№ з/п	Назва тем для самостійного опрацювання, перелік основних питань, література
1	Тема 1. Правовідносини у сфері інтелектуальної власності – Інтелектуальна власність, як результат творчої діяльності людини. Поняття права

	інтелектуальної власності. – Види об'єктів і суб'єктів інтелектуальної власності. Права інтелектуальної власності. – Міжнародне та національне законодавство про інтелектуальну власність. – Державна система правової охорони інтелектуальної власності. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [1, 2, 7, 11].
2	Тема 2. Загальна характеристика комерціалізації прав інтелектуальної власності. – Поняття і зміст комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності. – Життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності. – Способи комерціалізації прав інтелектуальної власності. – Особливості комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності, які належать декільком особам спільно. – Вичерпання прав інтелектуальної власності. – Сучасний стан і перспективи розвитку законодавства з метою врегулювання комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності. – Характеристика ринку комерціалізації інтелектуальної власності. – Основні учасники відносин щодо комерціалізації інтелектуальної власності. – Технологія як об'єкт правової охорони. Склад технології. Поняття трансферу технології. – Стадії життєвого циклу інноваційної продукції. – Основні етапи передання технології. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [1, 8, 9, 10].
3	Тема 3. Особливості набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності та їх використання. – Принципи правової охорони. Умови надання охорони об'єктам інтелектуальної власності. – Виникнення прав на об'єкти авторського права. – Виникнення прав на об'єкти суміжних прав. – Набуття прав на знаки для товарів і послуг. – Набуття прав на винаходи та корисні моделі. – Набуття прав на промислові зразки. – Виникнення та набуття права на інші об'єкти права інтелектуальної власності. – Правова охорона комерційної таємниці. Забезпечення режиму комерційної таємниці. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [1, 2, 5, 7, 11].
4	Тема 4. Використання об'єктів інтелектуальної власності у господарській діяльності. – Поняття і способи використання об'єктів інтелектуальної власності. – Підстави використання об'єктів інтелектуальної власності. – Дії, що визнаються використанням різних об'єктів інтелектуальної власності. – Вільне використання об'єктів інтелектуальної власності без дозволу правовласника. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [7, 11].
5	Тема 5. Управління правами інтелектуальної власності в процесі їх комерціалізації. – Поняття та принципи управління інтелектуальною власністю. – Управління об'єктом права інтелектуальної власності на різних етапах його життєвого циклу. – Управління об'єктом на етапі набуття прав. – Управління об'єктом на етапі використання прав. – Колективне управління авторськими та суміжними правами. – Передача та відчуження прав. – Спільні підприємства. Spin-off і Start-up компанії. – Технопарки та наукові парки. – Бізнес-інкубатори. – Центри комерціалізації технологій.

	– Наукові установи. – Дослідницькі університети. – Офіси з управління ІВ. – Посередники на ринку комерціалізації інтелектуальної власності. Їх роль. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [3, 8-11].
6	Тема 6. Правові форми комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності (загальні положення). – Поняття, види договорів щодо комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності. – Місце договорів щодо комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності в системі цивільно-правових договорів. – Форма договорів щодо комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності. – Державна реєстрація відчуження майнових прав інтелектуальної власності. – Оцінка майнових прав інтелектуальної власності. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [3, 8-11].
7	Тема 7. Види правових форм комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності. – Ліцензійний договір, його істотні умови. Види ліцензій. Види ліцензійних платежів. – Договір комерційної концесії, його істотні умови. – Договір про відчуження майнових прав інтелектуальної власності. – Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності, його істотні умови. – Правова форма комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності як предмета застави. – Правова форма внесення майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності до спільної діяльності. – Види платежів. – Роялті : поняття, види, облік, особливості оподаткування. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [3, 8-11].
8	Тема 8. Формування та оцінка портфелю інтелектуальної власності господарюючого суб'єкта – Стратегії правової охорони результатів досліджень і розробок. – Стратегія захисту від конкурентів. – Стратегія нападу на конкурентів. – Стратегія створення іміджу компанії. – Стратегія оптимізації фінансово-господарської діяльності. – Стратегія «вільних інновацій». – Формування та оцінка портфелю інтелектуальної власності господарюючого суб'єкта. <i>Література:</i> базова [1-4], додаткова [2, 11, 16, 17].

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять. Здобувачам освіти рекомендується відвідувати лекції та практичні заняття. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента/студентки, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички. Відсутність на лекції не відпрацьовується, оскільки теми та питання лекцій і практичних занять співпадають. Згідно з «Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського» заборонено оцінювати присутність або відсутність здобувача на аудиторному занятті, в тому числі нараховувати за це заохочувальні або штрафні бали. Детально: <https://osvita.kpi.ua/node/37>. Відсутність на практичному занятті відпрацьовується.

Особливості організації освітнього процесу під час дистанційного навчання визначено «Положенням про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського». Детально: <https://osvita.kpi.ua/node/188>.

Правила поведінки на заняттях. Норми етичної поведінки студентів і науково-педагогічних працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детально: <https://kpi.ua/code>.

Політика дедлайнів та перескладань. Відпрацювання практичного заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

На останньому за розкладом занятті проводиться основна форма поточного контролю у вигляді письмової модульної контрольної роботи. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу.

Політика академічної доброчесності та її принципи визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детально: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Поточний контроль: експрес-опитування, опитування за темою заняття, тест, виконання практичного завдання, розв'язання задач (кейсів). Процес вивчення дисципліни передбачає написання 1 модульної контрольної роботи у формі виконання практичного завдання та вирішення тестових завдань.

№ з/п	Поточний, семестровий контроль	%	Ваговий бал	Кількість	Всього балів
1.	Практичне заняття	80,0	20	4	80
2.	МКР	20,0	20	1	20
	Всього				100

Проходження курсів COURSERA, що стосуються сфери інтелектуальної власності, дає можливість закрити заборгованість по практичному занятті №1 та отримати до 15-ти балів за опанований курс, наприклад можуть бути опановані наступні курси: <https://www.coursera.org/learn/protect-business-innovations-trademark>, <https://www.coursera.org/lecture/introduction-intellectual-property/introduction-to-intellectual-property-q7KSP> або інші курси за узгодженням із викладачем.

Поточний контроль має чотири рівні оцінювання, критерії:

“відмінно” – повна відповідь (не менше 95% потрібної інформації) – студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, правильно і обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних комунікативних ситуаціях – практичне заняття **19-20 балів**, МКР – **19-20 балів**;

“добре” – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з несуттєвими недоліками, які допускає студент – практичне заняття **15-18 балів**, МКР – **15-18 балів**;

“задовільно” – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації), студент засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає неточності – практичне заняття **10-14 балів**, МКР – **11-14 балів**;

“незадовільно” – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – практичне заняття **0-9 балів**, МКР – **0-10 балів**.

Результати поточного контролю здобувача регулярно вносяться викладачем до модуля «Поточний контроль» АС Електронний кампус.

Семестровий контроль

Можливість отримання оцінки “автоматом”: так, для студентів, які виконали умови допуску до заліку і мають рейтинг ≥ 60 балів.

Обов'язкові умови допуску до заліку

Активна робота не менш як на 2 семінарських заняттях, з них особиста активність (доповіді, захист творчих робіт, участь у дискусії) не менше 5 хв. кожного заняття.

Успішне виконання модульної контрольної роботи.

Поточний рейтинг $RD \geq 40$

Залік

Залікова оцінка сумується за результатами поточного контролю.

Студенти, які набрали протягом семестру менше 60 балів ($RD < 0,6 R$) отримують для вирішення додаткові завдання теоретичного і практичного характеру та отримують залік за результатами такої роботи з урахуванням поточної активності на практичних заняттях. Студенти, які набрали 60 балів за результатами поточного контролю, але бажають підвищити заліковий рейтинг, виконують додаткове завдання з ваговим балом від 0 до 20 балів.

Таблиця переведення рейтингових балів за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Орієнтовний перелік питань для підготовки до заліку

1. Інтелектуальна власність, як результат творчої діяльності людини.
2. Поняття права інтелектуальної власності.
3. Види об'єктів і суб'єктів інтелектуальної власності. Права інтелектуальної власності.
4. Міжнародне та національне законодавство про інтелектуальну власність.
5. Державна система правової охорони ІВ
6. Загальна характеристика комерціалізації прав інтелектуальної власності.
7. Поняття і зміст комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності.
8. Життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності.
9. Способи комерціалізації прав інтелектуальної власності.
10. Особливості комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності, які належать декільком особам спільно.
11. Вичерпання прав інтелектуальної власності.
12. Сучасний стан і перспективи розвитку законодавства з метою врегулювання комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності.
13. Характеристика ринку комерціалізації інтелектуальної власності.
14. Основні учасники відносин щодо комерціалізації інтелектуальної власності.
15. Технологія як об'єкт правової охорони. Склад технології. Поняття трансферу технології.
16. Стадії життєвого циклу інноваційної продукції.
17. Основні етапи передання технології.
18. Принципи правової охорони.

19. Умови надання охорони об'єктам інтелектуальної власності.
20. Виникнення прав на об'єкти авторського права.
21. Виникнення прав на об'єкти суміжних прав.
22. Набуття прав на знаки для товарів і послуг.
23. Набуття прав на винаходи та корисні моделі.
24. Набуття прав на промислові зразки.
25. Виникнення та набуття права на інші об'єкти права інтелектуальної власності.
26. Правова охорона комерційної таємниці. Забезпечення режиму комерційної таємниці.
27. Поняття і способи використання об'єктів інтелектуальної власності.
28. Підстави використання об'єктів інтелектуальної власності.
29. Вільне використання об'єктів інтелектуальної власності без дозволу правовласника.
30. Поняття та принципи управління інтелектуальною власністю.
31. Управління об'єктом права інтелектуальної власності на різних етапах його життєвого циклу.
32. Управління об'єктом на етапі набуття прав.
33. Управління об'єктом на етапі використання прав.
34. Передача та відчуження прав.
35. Спільні підприємства. Spin-off і Start-up компанії.
36. Технопарки та наукові парки.
37. Бізнес-інкубатори. Їх роль.
38. Центри комерціалізації технологій. Їх роль.
39. Посередники на ринку комерціалізації інтелектуальної власності. Їх роль.
40. Поняття, види договорів щодо комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності.
41. Місце договорів щодо комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності в системі цивільно-правових договорів.
42. Форма договорів щодо комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності.
43. Державна реєстрація відчуження майнових прав інтелектуальної власності.
44. Оцінка майнових прав інтелектуальної власності.
45. Ліцензійний договір, його істотні умови. Види ліцензій. Види ліцензійних платежів.
46. Договір комерційної концесії, його істотні умови.
47. Договір про відчуження майнових прав інтелектуальної власності.
48. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності, його істотні умови.
49. Правова форма комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності як предмета застави.
50. Правова форма внесення майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності до спільної діяльності.
51. Види платежів.
52. Роялті : поняття, види, облік, особливості оподаткування.
53. Порушення прав інтелектуальної власності.
54. Оцінка доцільності правової охорони.
55. Стратегії правової охорони результатів досліджень і розробок.
56. Оцінка портфелю інтелектуальної власності господарюючого суб'єкта.
57. Механізми захисту прав інтелектуальної власності.
58. Види відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності.
59. Підстави захисту прав інтелектуальної власності.
60. Форми, порядки та способи захисту права інтелектуальної власності.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри інтелектуальної власності та приватного права, к. с.-г н., с.н.с., судовим експертом, Наталією Валеріївною Кісіль.

Ухвалено кафедрою інтелектуальної власності та приватного права (протокол № 13 від 10.06.2025 року).

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 4 від 24.06.2025 року).